

BRUKARRÅDET

för missbruksfrågor
Västra Götaland

Brukarrevison

Rapport

Brukarstyrd Brukarrevision
Genomförd på Substitutionsmottagning
Olskroken 2023

Brukarstyrd.se

Brukarrevision

Substitutionsmottagning Olskroken

Brukarrådet för Missbruksfrågor Västra Götaland består av ett stort antal föreningar med erfarenheter från missbruk och beroende. Genom sina kunskaper och erfarenheter kan Brukarrådet lättare skapa kontakt med klienten än vad myndigheter har. Brukarrådets arbete kan bidra till en bättre fungerande missbruks och beroendevård. Den erfarenhet och kunskap som klienten har när det gäller missbruk och beroende är inte något som går att läsa sig till. Tar man tillvara dessa erfarenheter och kunskaper är vi säkra på att vården blir både bättre och billigare i ett längre perspektiv. Vi vill också poängtera att klienterna naturligtvis förväntas ta aktiv del i sin behandling, det är trots allt klienten som gör jobbet med hjälp av de verktyg som hen får.

*För mer information om Brukarrådet för Missbruksfrågor Västra Götaland:
Gunilla Blad 070-631 82 74*

Innehåll

Syfte.....	2
Sammanfattning	2
Revisionsgruppen.....	3
Tystnadsplikt och anonymitet.....	3
Bortfall.....	3
Genomförande	4
Bakgrundsfakta om verksamheten	4
Resultat.....	4
Analys.....	16
Revisionsgruppens reflektioner	17

Syfte

Syftet med den brukarstyrd brukarrevisionen på substitutionsmottagning Olskroken är att få klarhet i styrkor och förbättringsmöjligheter, för att på så vis förbättra resultatet för de brukare som är inskrivna på enheten.

Sammanfattning

Att verkligen se brukaren är av största vikt för ett gott resultat för alla berörda parter i den verksamhet Olskroken bedriver. En brukarstyrd brukarrevision är ett sätt att ta tillvara de erfarenheter och tankar som både respondenter och revisorer besitter och utifrån det se vad som redan är bra men även vilka förbättringar som går att göra.

Revisionen som här presenteras visar att förtroendet för personalen är stort bland de som svarat på enkäten. Detta får ses som en framgångsfaktor.

Det vi sett som brist är kunskapen om SIP (samordnad individuell plan) och att oroväckande många anser att de inte varit delaktiga i sin vårdplan. Vi har också velat påvisa på fördelarna med ett ökat samarbete med civilsamhällets resurser inom missbruksvården.

Revisionsgruppen

Projektgruppen har bestått av en projektledare och tre revisorer.

Den brukarstyrda brukarrevisionen utformades och utfördes av brukarrevisorer, dvs brukare eller närstående med egna erfarenheter av likartad verksamhet. Brukarrevisorerna har inte själva varit aktuella i den verksamhet som här granskats vilket varit en förutsättning för att säkerställa trovärdigheten.

Samtliga i projektgruppen har genomgått utbildning i den av Verdandi framtagna metoden Brukarstyrd Brukarrevision. Utbildningen genomförs för att revisorerna och övriga projektmedarbetare ska kunna konstruera relevanta enkätfrågor, få kunskap för att sammanställa resultatet och göra en bra svarsanalys.

Enkätfrågorna har utformats av projektgruppen i sin helhet men själva revisionen har genomförts av de tre brukarrevisorerna. Information, förankring och återkoppling till alla berörda brukare, personal och ledning har varit centrala delar i revisionsarbetet.

Tystnadsplikt och anonymitet

Tystnadsplikt och integritet är våra ledord både i förhållande till de brukare som medverkar och de som utför revisionen. Vid det inledande informationsmötet poängterades detta och i det avtal som skrevs mellan Brukarrådet för missbruksfrågor i Västra Götaland och Substitution Olskroken framgår denna information tydligt.

Enkätsvaren förvaras där endast projektgruppen haft tillgång till dem.

Projektgruppen förbehåller sig rätten att inte ta med vissa utpekande svar då dessa skulle kunna härledas till vissa enstaka respondenter eller personal och på så vis skulle anonymiteten äventyras.

Bortfall

Vid genomförandet av revisionen var det 133 brukare inskrivna på avdelningen. Av dessa valde 26 att svara på enkäten.

För att säkerställa anonymiteten har revisorsgruppen valt att neutralisera vissa svar där namn eller annat som kan avslöja respondenten eller personal.

Genomförande

Ansvariga för Substitutionsmottagningarna inom Sahlgrenska Universitetssjukhus gjorde en beställning på en brukarstyrd brukarrevision redan 2019. Arbetet med detta påbörjades genom informationsmöte med all berörd personal. Brukarrådet utbildade revisorer som sedan gjorde studiebesök på Östra och fick en genomdragningsrapport av verksamheten på de olika enheterna. I april 2020 skulle revisionerna påbörjas men då stängdes all verksamhet för utomstående pga. Covid19 pandemin och revisionen fick skjutas på framtiden. Hösten 2022 kunde så arbetet med revisionen återupptas. Dock hade de flesta av de revisorer som var tänkta att genomföra arbetet försvunnit på andra uppdrag. Detta gjorde att vi valde att genomföra arbetet med hjälp av fyra revisorer som skulle täcka alla fyra avdelningarna. Därför har arbetet tagit något längre tid än planerat.

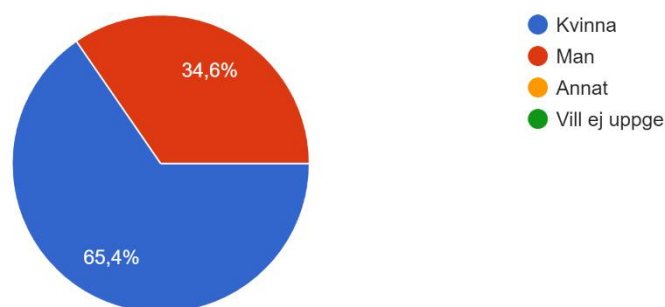
Bakgrundsfakta om verksamheten

Huvudman är Västra Götalandsregionen/Sahlgrenska Universitetssjukhus. Olskroken är en av fyra substitutionsmottagningar som vänder sig till den som är opioidberoende av exempelvis heroin, morfin eller andra opioider och behöver en läkemedelsassisterad behandling

Resultat

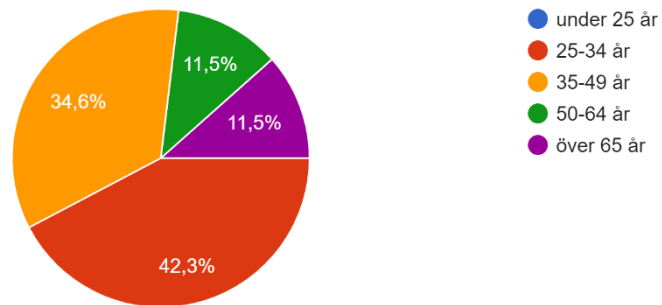
1. Vilket kön har du?

26 svar

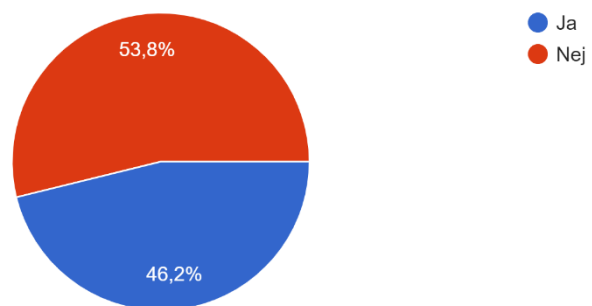
2. Ålder?

26 svar

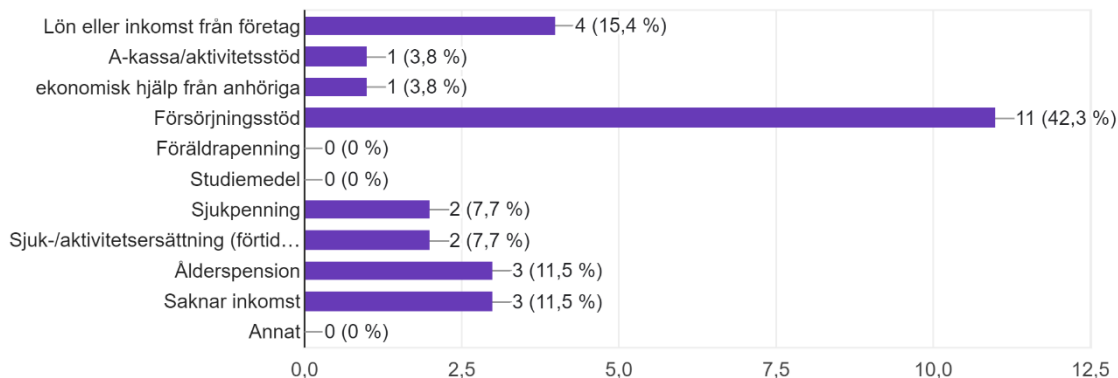
3. Har du barn?

26 svar

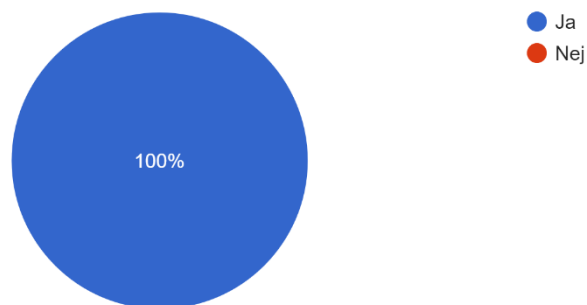
4. Försörjningskälla

26 svar

5. Är du nöjd med mottagningens placering i stan?

26 svar

6. Hur upplever du miljön i och runt omkring mottagningen? 24 svar

Bra

Det är bra, lite svårt att hitta i början.

Toppen

Nyss hitkommen till Olskroken och jag tycker att man får den hjälp man behöver. Bara man ber om det.

Bra, avslappnat.

Trevlig, hjälpsam, tycker helt enkelt att det är jättebra.

Mycket bra

Bra lugnt

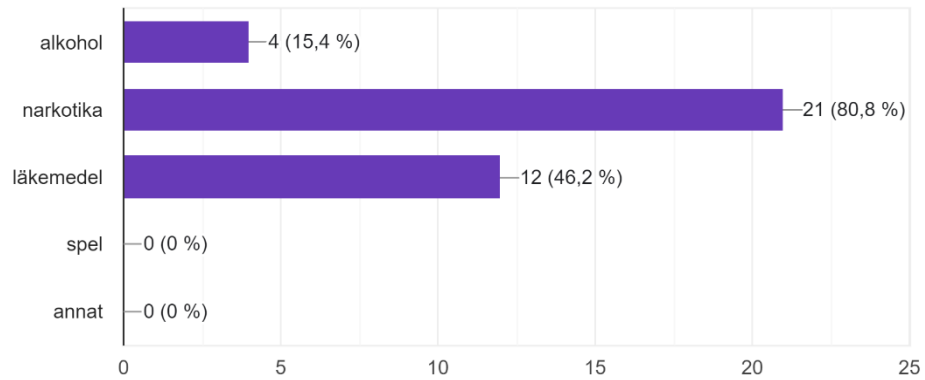
Lugn och behaglig

Lite väl mycket strul borta vid hållplatsen (Olskroken)

Förvirrad

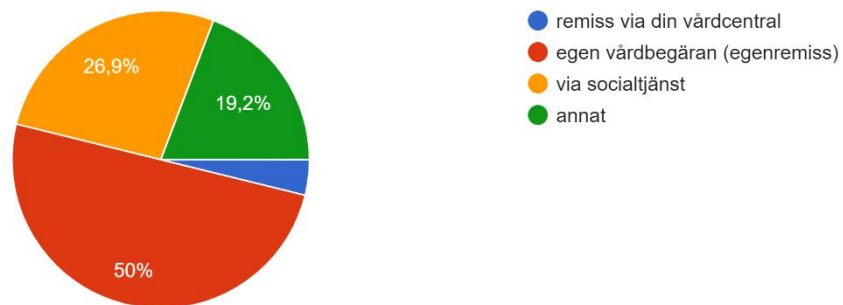
7. Vilket/vilka missbruk stämmer på dig?

26 svar

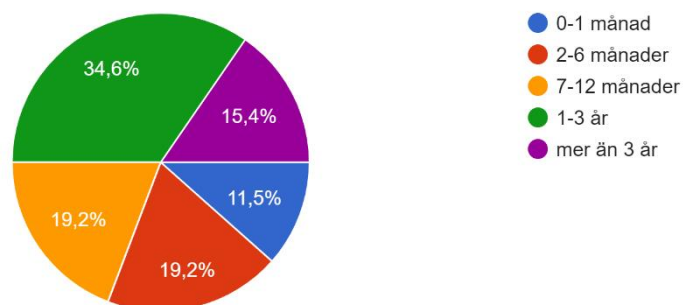
8. Hur blev du inskriven på mottagningen?

26 svar

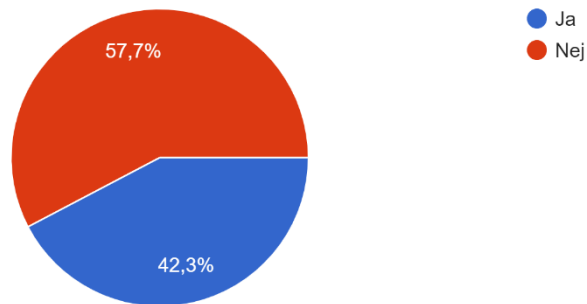
9. Hur länge sedan är det du skrevs in på mottagningen första gången?

26 svar

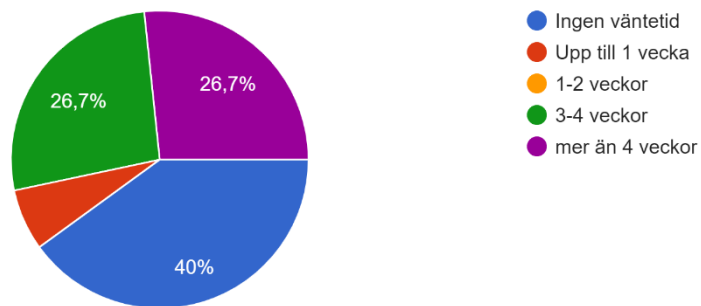
10. Var det aktuellt med avgiftning innan du blev inskriven på mottagningen?

26 svar

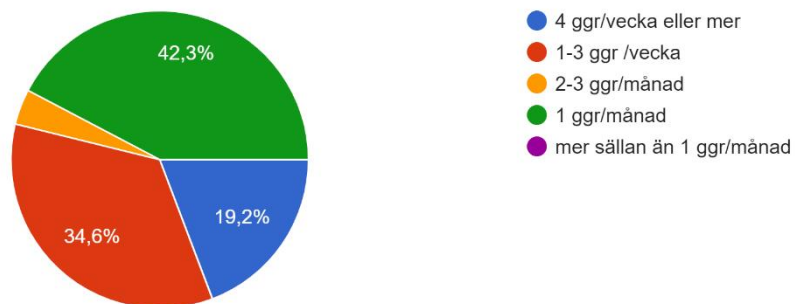
11. Om ja på fråga 9: Hur lång tid gick det mellan avgiftning och till din behandling påbörjades?

15 svar

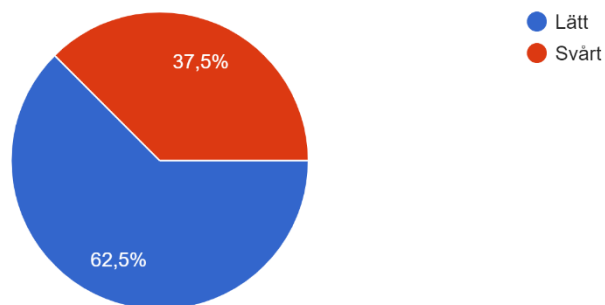
12. Hur ofta besöker du mottagningen?

26 svar

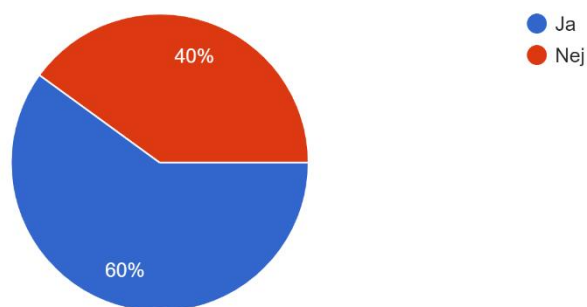
13. Hur är det att vid behov få telefonkontakt med mottagningen?

24 svar

14. Vet du vem som är din fasta vårdkontakt

25 svar

15. Kommentar till frågor gällande kontakt med mottagningen och din fasta vårdkontakt⁸ svar

Tacksam att jag äntligen fått en fast vårdkontakt, bett om det i 3 år.

jag tycker personalen varit lyhörd.

Finns ej förtroende, hen bryr sig inte som jag skulle önska.

Bra

Nyss inskriven

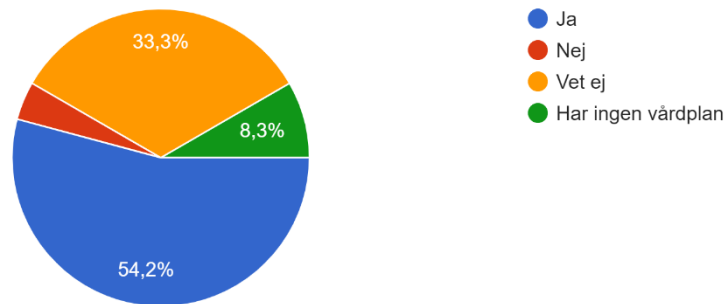
Tycker det fungerar bra utan någon särskild kontakt.

Fungerar bra

Ny på mottagningen

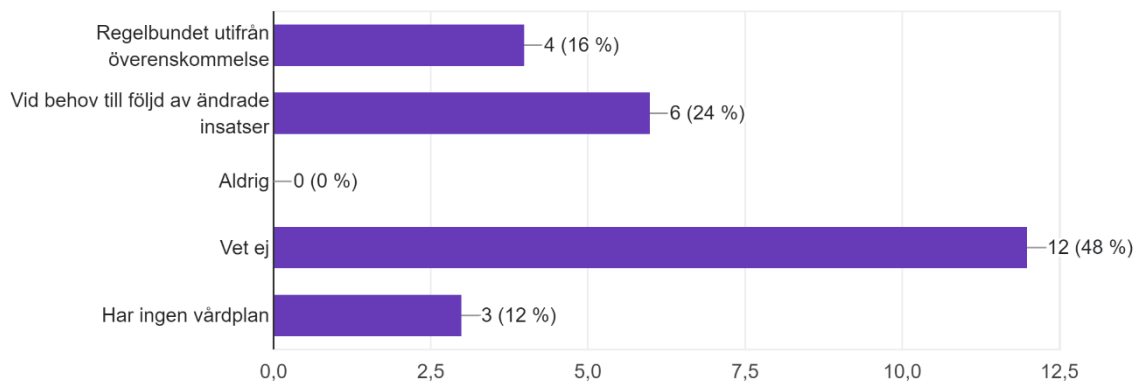
16. Har du varit delaktig vid framtagande av din vårdplan?

24 svar

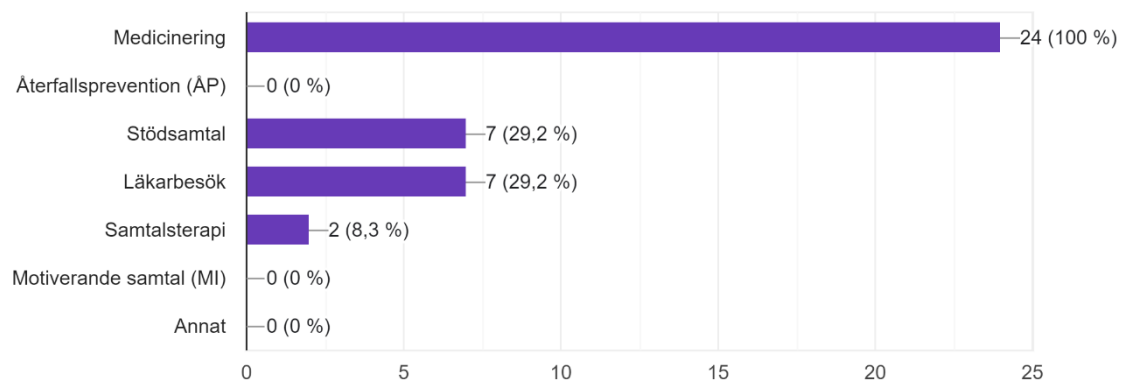
17. Hur ofta uppdateras/revideras din vårdplan

25 svar

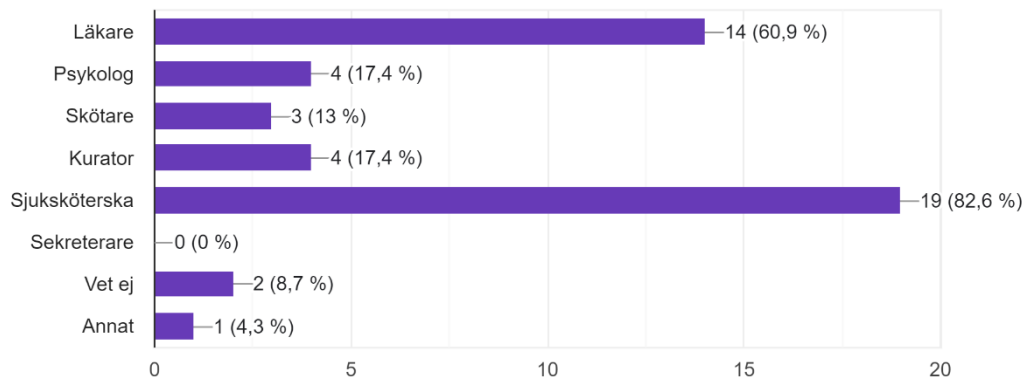
18. Vad ingår i din behandling på mottagningen?

24 svar

19. Vem/vilka har du kontakt med i din behandling?

23 svar

20. Är det något du saknar i din behandling? 11 svar

Nej

Mer tydliga svar och förklaringar angående medicinerna, biverkningar osv.

Inte just nu

Inte för tillfället

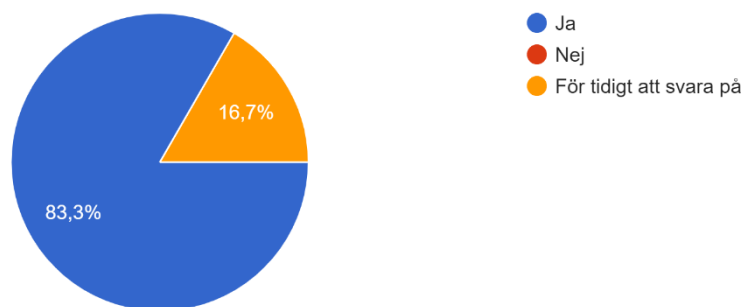
Nej. Ev bättre uppföljning tex vid ny medicin.

Nej, du kan säga att de gör allt som dom kan. (hjärta)

Kanske

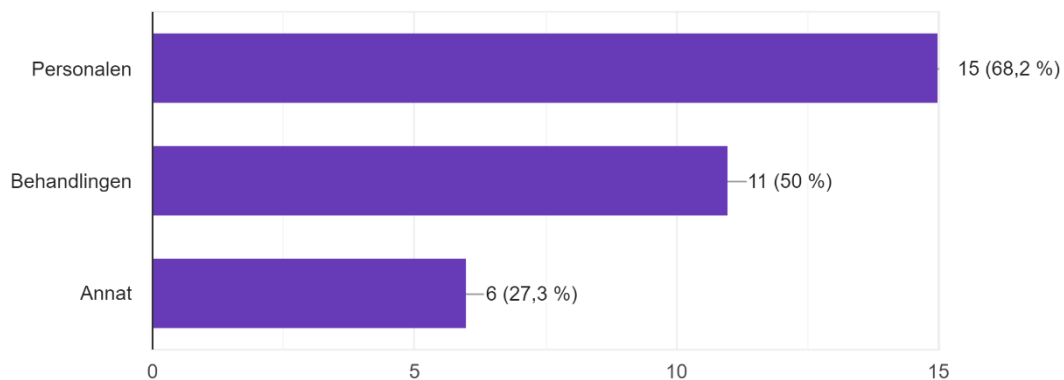
21. Känner du att dina besök på mottagningen leder till en positiv förändring?

24 svar

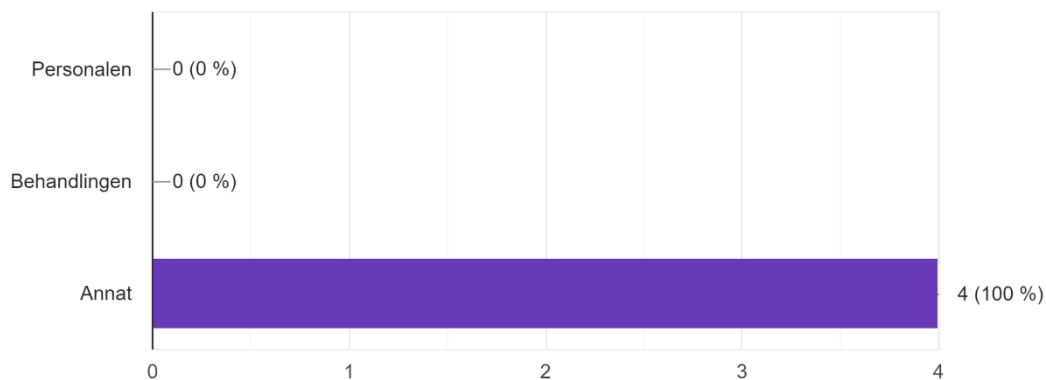
22. Om ja på fråga 20: Vilka är de viktigaste faktorerna på mottagningen som leder till en positiv förändring för dig?

22 svar

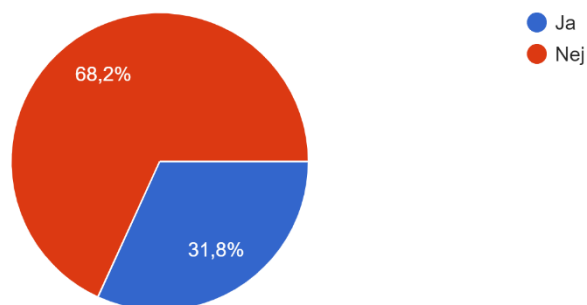
23. Om nej på fråga 20: Vilka faktorer hindrar en positiv förändring för dig?

4 svar

24. Har du genom mottagningen fått information om andra grupper, föreningar och stödverksamheter som du skulle kunna delta i?

22 svar

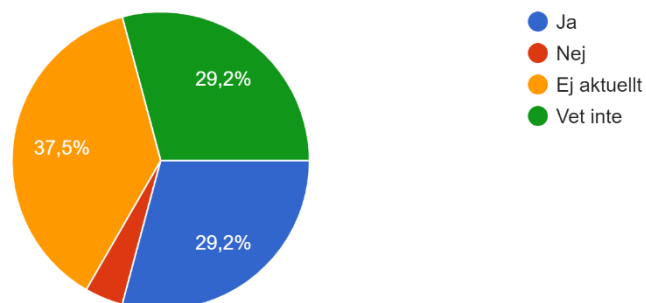

25. Om ja, vilka? 4 svar

Kommer ej ihåg.
NA och fler men kommer ej ihåg vad de heter.
Psykologhjälp
NA i Göteborg

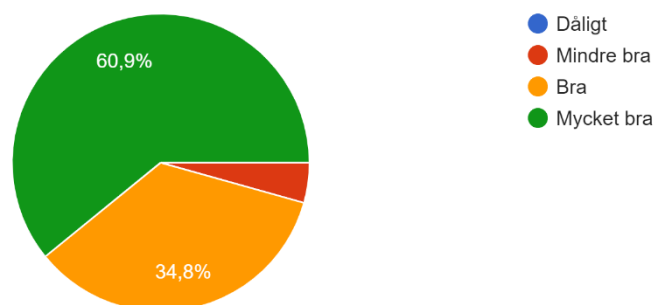
26. Ges du möjlighet till planering för framtiden (bostad, arbete, fritid etc)?

24 svar

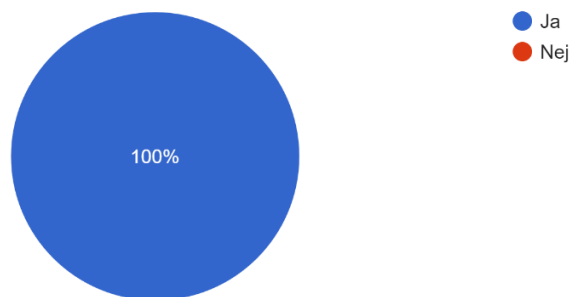
27. Hur upplever du att du blir bemött av personalen?

23 svar

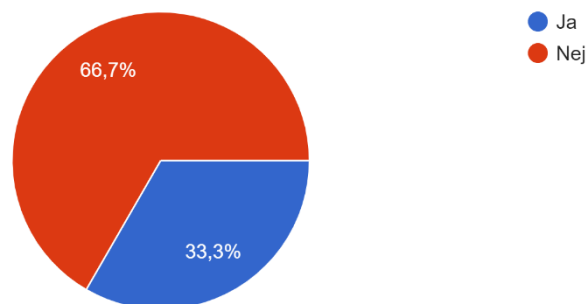
28. Känner du att du kan framföra dina åsikter till personalen

24 svar

29. Vet du vart du ska vända dig om du upplever att kontakten med personalen inte fungerar?

24 svar

30. Kommentarer till frågor gällande bemötande 3 svar

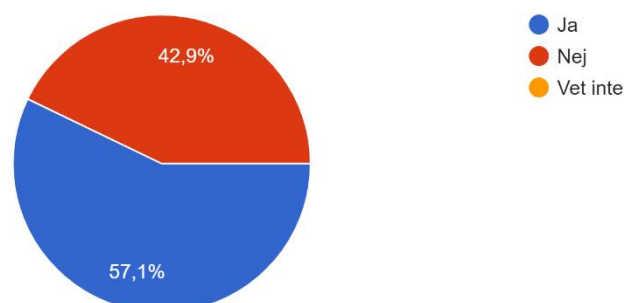
på det som hände mig på tidigare mottagning är jag väldigt besviken men det är vad det är och jag följer det personalen bestämmer.

Ofta har de inte tid att lyssna. Det man säger försvinner i leden.

Tycker dom är bra, trevliga.

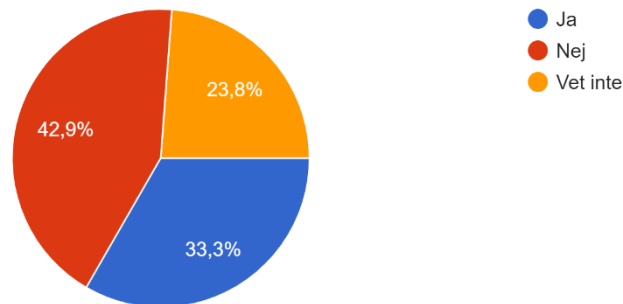
31. Har du insatser från Socialtjänsten?

21 svar

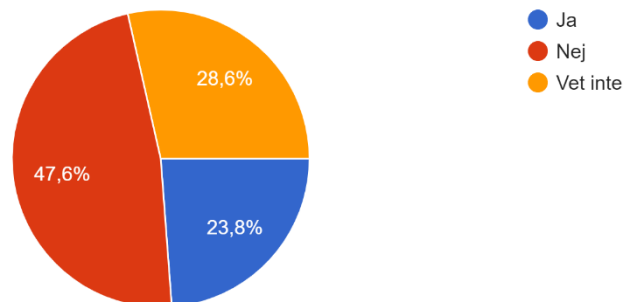
32. Har du en Samordnad individuell plan(SIP)?

21 svar

33. Har någon/några av dina anhöriga erbjudits någon form av stöd?

21 svar

34. Är det något du vill tillägga? Vi vill gärna ha dina synpunkter. 3 svar

Innan jag kommer till behandling. Jag var hopeless, men när jag börjat behandling, it changed my life for better.

Jo, sen jag började här har jag slutat med allt (mer eller mindre), jag var blandmissbrukare innan.

Är endast intresserad av 4 veckors spruta

Analys

Bemötande och trygghet

Att få ett bra bemötande av personalen är en fråga vi ställt och på Olskroken svarade 95,7% respondenterna att de fått ett bra eller ett mycket bra bemötande. Följdfrågan på detta var om de ansåg att de kunde framföra sina åsikter till personalen, där svarade 100% att de kunde det. Vi frågade även om de visste vart de skulle vända sig om kontakten med personalen inte fungerade och på detta svarade 66,7% att de inte visste det.

Delaktighet

Delaktighet är viktigt för att nå framgång inom de flesta områden. Därför frågade vi respondenterna om de varit delaktiga i sin vårdplan. Här svarade 54,2% att det varit delaktiga att ta fram sin vårdplan medan 41,6% antingen ansåg att de inte hade någon vårdplan eller helt enkelt inte visste om de hade en.

Vid frågan om respondenterna hade en samordnad individuell plan (SIP) svarade 33,3% hade de hade en sådan.

Insatsens betydelse

För att ta reda på respondenternas upplevelse av de insatser de får i förhållande till framtidsutsikter, sociala nätverk och minskat beroende ställde vi frågor såsom:

- Känner du att dina besök på mottagningen leder till en positiv förändring?
- Vilka är de viktigaste faktorerna på mottagningen som leder till förändring?
- Vilka faktorer hindrar en positiv förändring?
- Har du genom mottagningen får information om andra grupper, föreningar och stödverksamheter som du skulle kunna delta i?
- Ges du möjlighet till planering för framtiden (bostad, arbete, fritid etc)?

83,3% av respondenterna upplevde en positiv förbättring genom sina besök på mottagningen. Den viktigaste faktorn till detta står personalen för och i andra hand behandlingen.

För att lyckas med sin drogfrihet är det viktigt att finnas i ett socialt sammanhang, att ha ett fungerande boende och arbete. Kontakten med andra av samhällets stödinsatser är en viktig del för att få ordning på livet och 31,8% ansåg sig ha fått information om andra grupper, föreningar och stödverksamhet som de skulle kunna delta i. Civilsamhället har många stödinsatser och fritidsaktiveter som är värdefulla för att motverka ensamhet.

Revisionsgruppens reflektioner

Revisorsgruppen har reflekterat, diskuterat och analyserat resultaten av enkätundersökningen och vill ge våra tankar på det som är bra och det som skulle behöva förbättras.

Relationen till personalen är alltid av väsentlig betydelse. På mottagningen på Olskroken anser 95% av de svarande att de blir väl eller mycket väl bemötta av personalen. Samtliga upplever att de kan framföra sina åsikter till personalen. Detta menar vi är ett gott betyg och visar att relationen mellan brukare och personal fungerar väl.

På frågan om hur respondenterna upplevde miljön runt mottagningen som ligger på Prästgatan 2 och där närmaste hållplats är Olskroken är samtliga positiva. Dock har någon påpekat att det kan vara stökigt vid hållplatsen där även Systembolaget ligger.

Att bli drogfri, nykter, få en bostad och jobb är inget som per automatik löser livet. Det är ett livslångt arbete. Sociologen Antonovsky myntade begreppet KASAM (Känsla av sammanhang) som står för begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet. För att få grepp om sin tillvaro och känna att man äger sitt liv bör en människa uppleva ett visst mått av sammanhang. I enkäten uppger 54,2% att de varit delaktiga i sin att ta fram sin vårdplan och 33,3% har en SIP. Här anser vi att det finns förbättringspotential, både kring vårdplan och SIP.

Det måste ses som avgörande för behandlingen att brukarna ser att de får en positiv förändring och där har ca 83,3% uppgett att de upplever det. Den viktigaste faktorn till en positiv förändring är personalen och i andra hand behandlingen.

En fråga som vi i revisorsgruppen tycker är mycket viktig och det är vad som händer utanför mottagningen på brukarnas fritid. På frågan om de genom mottagningen fått information om andra grupper, föreningar eller stödverksamheter som de kan delta i har 68,2% svarat att de inte fått någon information kring detta. Människor som lever i recovery kan behöva stöd och information om vad civilsamhället har att erbjuda. Ungefär hälften av respondenterna uppger att de fått någon information om stödverksamhet som tex AA, NA eller Länkrörelsen. Detta är något som bör utvecklas vilket bör ske i samverkan mellan vård och brukarrörelsens organisationer.

Brucarstyrd.se

BRUKARRÅDET

för missbruksfrågor
Västra Götaland

Gunilla Blad
070-631 82 74

